

Speciální pomůcky pro žáky se zrakovým postižením

Terminologie I

Speciální pomůcky nebo pomůcky pro zrakově postižené

Reedukační a kompenzační pomůcky, popř. rehabilitační pomůcky

Kompenzační pomůcky

Tyflpomůcky

Terminologie II

Speciální pomůcky pro zrakově postižené jsou pomůcky, přístroje a zařízení využívající nebo nahrazující poškozený smysl (Keblová, 1998)

Kompenzační pomůcka pro těžce zrakově postižené je nástroj, přístroj nebo zařízení, speciálně vyrobené nebo speciálně upravené tak, aby svými vlastnostmi a možnostmi použití kompenzovalo nějakou nedostatečnost způsobenou těžkým zrakovým postižením (<http://is.brailnet.cz/pocitace.php#5>)

Tyflotechnika/tyflpomůcky je soubor přístrojů, zařízení a pomůcek umožňující nevidomým alespoň do jisté míry kompenzovat chybějící zrak (Finková, Ludíková, Růžičková, 2007)

Náročné elektronické kompenzační pomůcky pro zrakově postižené (NKEP) jsou vícelúčelové pomůcky na bázi počítače (<http://is.brailnet.cz/pocitace.php#5>)

Úhrada pomůcek

Poradenství k pomůckám

Zdravotní pojišťovna

Sociální fondy

Speciálněpedagogické centrum

Tyfloservis, o.p.s., TyfloCentrum, o.p.s.

Střediska pro pomoc vysokošolským studentům s postižením

Klasifikace pomůcek

dle stupně postižení (pro nevidomé, slabozraké, s bin. poruchami)

dle účelu (kompenzace, reedukace, rehabilitace)

dle jednotlivých oblastí postižených zrakovou vadou (oblast uspokojování základních životních potřeb, oblast orientace v prostoru a schopnost pohybu v prostoru, oblast získávání a zpracování informací)

dle školních předmětů

optické, neoptické atd.

dle náročnosti zácviku (jednoduché, náročné)

Optické pomůcky

- zvětšovací lupy – ruční, stojánkové, hyperokuláry, předsádkové lupy
- dalekohledové systémy – monokuláry, binokuláry
- filtrové brýle – zlepšení kontrastu, jasu
- kamerové zvětšovací televizní lupy

Neoptické učební pomůcky(Keblová, 1999)

- klasické
  - školní (sešity s výraznými linkami, fixy se širokou stopou, slepecké psací stroje, atd.)
  - textové (zvětšené texty, bodové texty, reliéfní mapy, atd.)
  - zvukové a audiovizuální (zvukové knihy, CD, atd.)
- moderní/elektronické/NKEP
  - počítače s tiskárnou pro nevidomé i slabozraké (černotisk, hlasový výstup, braillská tiskárna)
  - braillské zobrazovače
  - elektronické přenosné zápisníky
  - kamerové digitální lupy